

Reactie op ‘Aanzet voor een wettelijke regeling voor een besloten vennootschap met maatschappelijk doel (BVM)’

A. Inleiding

1. Legal Innovation for Sustainable Investment (LISI) is een samenwerkingsverband in oprichting dat bestaat uit juristen die zich, op persoonlijke titel, inzetten voor het ontwikkelen van een duurzaam juridisch kader voor financiering en governance van ondernemingen met een duurzaam oogmerk. LISI stimuleert innovatieve ontwikkelingen die de relatie tussen deze ondernemingen en hun investeerders bevorderen om een bijdrage te leveren aan de transitie naar een duurzame maatschappij.
2. De juristen die bijdragen aan LISI zijn onder andere gespecialiseerd in ondernemingsrecht, corporate governance, fusies en overnames, financieel recht en legal design. Zij streven naar een gebalanceerde bijdrage met oog voor de verschillende belangen van de diverse stakeholders die zich inzetten voor een duurzame maatschappij.
3. Auteurs van deze reactie beogen een positieve bijdrage te leveren aan het wetsvoorstel BVM en de verdere ontwikkeling daarvan door de wetgever.

B. Algemene opmerkingen

Impact first

4. De aanzet van een wettelijke regeling voor een besloten vennootschap (BV) met een maatschappelijk doel (BVM) gepubliceerd door het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (het “Voorstel”) is een welkom voorstel voor *impact first* ondernemingen die hun primaire focus op één of meerdere maatschappelijke doelen willen bevestigen, uitdragen en daar in dialoog met hun stakeholders verantwoording over willen afleggen. Het Voorstel erkent de BVM als kapitaalvennootschap en geeft een aanvullende wettelijke regeling waaraan een BVM moet voldoen om als zodanig erkend te worden.
5. Tegelijkertijd geeft het Voorstel het bestuur een aantal specifieke handreikingen om de onderneming primair te focussen op een bepaald maatschappelijk doel en mitigeert daarbij een aantal rechten van aandeelhouders ten opzichte van het huidige BV recht om te voorkomen dat er een te sterke focus komt op uitkeringen van kapitaal. Wij vrezen niet dat het Voorstel tot een tweedeling zou leiden tussen *capital return first* BVs en *impact first* BVs en daardoor een “wij” en “zij” denken zou ontstaan. In principe dienen alle BVs rekening te houden met maatschappelijke aspecten van hun onderneming. Er is een duidelijke trend waarneembaar in maatschappij en het speelveld waarin *alle* bedrijven (moeten) opereren om maatschappelijk verantwoordelijk handelen te bevorderen. Wij zien het zijn van BVM als steuntje in de rug voor de specifieke groep *impact first* bedrijven om hun focus op het bereiken van maatschappelijke doelen nog beter uit de verf te laten komen.

Flexibiliteit

6. Het voorstel lijkt te erkennen dat geen twee BVMs hetzelfde zijn en beoogt een balans te bereiken tussen een verplichte focus op een maatschappelijk doel en voldoende ruimte om de governance van de BVM af te stemmen op haar ondernemings-eigen stakeholders en de

omvang van de onderneming. Wij ondersteunen deze opzet. Als een BvM verdere maatregelen wil nemen om de duurzame realisatie van het maatschappelijk doel voorop te stellen dan biedt het huidige BV recht voldoende ruimte om daar invulling aan te geven. Bijvoorbeeld met (prioriteits)aandelen met bijzonder stemrecht voor bepaalde bestuurs- of aandeelhoudersbesluiten, de introductie van steward ownership, een "purpose"commissie of een statutair ingestelde "purpose"reserve.

Rol bestuur

7. Wij zien dat de controle over het daadwerkelijk zijn van en handelen als BvM in het Voorstel ook primair bij het bestuur ligt, waarbij het bestuur verantwoording aflegt aan de aandeelhouders en - beperkt indirect - aan haar andere stakeholders. Wij onderschrijven deze rol van het bestuur om de BvM te focussen op waar zij voor in het leven is geroepen. Het bestuur bestuurt en bij haar ligt het primaat om te bepalen wat in het belang van het maatschappelijk doel van de onderneming is. Het bestuur moet zich vrij genoeg kunnen wanen om de dilemma's die binnen haar bedrijfsvoering opkomen te bespreken en af te wegen. Om de BvM bestuurbaar te houden juichen wij dit primaat toe en wij zouden niet per definitie meer rechten toekennen aan aandeelhouders of stakeholders ten opzichte van een gewone BV. Dit om een mogelijk streven naar meer en directe actieve betrokkenheid van aandeelhouders en andere stakeholders bij het maatschappelijke doel niet te laten doorslaan in ongewenste controle en stagnatie van de bedrijfsvoering. Uiteraard kan een BvM waar zij daar behoefte aan heeft verdergaande regelingen in haar governance introduceren met behulp van het huidige BV recht.
8. We steunen de keuze onder het Voorstel om het bestuur van instrumenten te voorzien om als poortwachter van het maatschappelijke doel van de BvM te dienen. Het Voorstel versterkt de rol van het bestuur door het maatschappelijke doel op te nemen in de statuten van het bedrijf, dat dient als ondersteuning bij het bepalen en implementeren van de strategie van de BvM. We verwachten dat de opname van het maatschappelijke doel in de statuten een nuttige richtlijn en ondersteuning zal zijn voor het bestuur om in het belang van de BvM te handelen en een tegenwicht zal bieden aan aandeelhouders die de strategie van de BvM willen beïnvloeden. Wij nodigen de wetgever uit deze rol van het bestuur binnen de BvM nader toe te lichten ook in verband met haar verantwoordelijkheid en aansprakelijkheidsvraagstukken. Wij veronderstellen dat het bestuur van een BvM niet noodzakelijkerwijs meer verantwoordelijkheid draagt voor de bedrijfsvoering dan het bestuur van een BV. Hoewel we ons realiseren dat het bestuur verantwoordelijk zal zijn om te voldoen aan de vereisten om een BvM te zijn, bijvoorbeeld het voldoen aan de rapportageverplichtingen en het uitvoeren van de extra toets voor uitkeringen, heeft zij soortgelijke dilemma's als het bestuur van een BV. Alleen voor de BvM komt dit directer aan de orde in de statuten en de jaarverslaggeving door de wettelijke verplichtingen voor de BvM.

Waarborgen maatschappelijk doel

9. Wel vragen wij ons af of de verantwoording achteraf aan de aandeelhouders en indirect andere stakeholders voldoende waarborgen biedt dat de bedrijfsvoering van elke BvM ten dienste staat aan het maatschappelijke doel. Wij zien hier een belangrijke rol voor het winst- en dividendbeleid, waarin ook kan worden toegelicht welke stakeholders de BvM identificeert en welke dilemma's en afwegingen zij voorziet in haar bedrijfsvoering. De aandeelhouders (of een ander in de statuten daarvoor aangewezen orgaan) keuren dit beleid goed en het beleid geeft andere stakeholders vooraf - en niet alleen achteraf - inzicht in de keuzes en dilemma's die het bestuur voorziet. Dit geeft transparantie en ruimte voor dialoog met stakeholders over het beleid en de dilemma's bij het bereiken van het maatschappelijk doel. Mocht de wetgever

menen dat het winst- en reservebeleid niet de geijkte plek is voor de identificatie van de BVm's stakeholders stellen wij voor dat dit in een apart - in het Voorstel genoemd - stakeholdersbeleid wordt opgenomen.

10. Een verdergaande optie zou zijn om een orgaan te betrekken dat periodiek marginaal toetst of de BVm haar maatschappelijke doel (nog) vooropstelt. Overwogen kan worden om de Stichting Code Sociale Ondernemingen deze rol toe te delen. Wij zien dat deze Stichting als initiatiefnemer en beheerder van de Code Sociale Ondernemingen de expertise in huis heeft en zij zou als centraal orgaan kunnen opereren. Dat bevordert rechtsgelijkheid. Dit gaat verder dan de verklaring van de notaris dat de statuten in overeenstemming zijn met de vereisten van het worden van BVm. Een dergelijke toets zou echter niet moeten leiden tot verdere verjuridisering van de BVm; ook om deze vorm toegankelijk te houden voor allerlei verschillende ondernemingen. Overwogen kan worden om "grote" BVms de Code Sociale Ondernemingen te laten toepassen of uit te leggen waarom zij op (bepaalde punten) wel of niet aan de Code voldoet. Dit kan stakeholders verder inzicht geven in de afwegingen die de BVm maakt binnen haar bedrijfsvoering.

Fiscale status BVm

11. Uitgangspunt voor de Voorzet is een gelijke fiscale behandeling met gewone ondernemingen. Wij zouden ons kunnen voorstellen dat het zinvol is om impact first ondernemingen fiscaal te stimuleren om het bereiken van hun maatschappelijke doelen te versnellen. Te denken valt aan het openstellen van een vrijwillig aan te nemen ANBI status of BTW verlaging/vrijstelling voor producten.

Belanghebbenden en stakeholders

12. Wij merken op dat op diverse plekken in het voorstel de term 'stakeholder' (onder winst- en reservebeleid en verslaglegging) of 'belanghebbende' (onder maatschappelijk belang van het doel en fusie/splitsing) wordt gehanteerd. Omdat de termen 'stakeholder' en 'belanghebbende' kunnen overlappen, geven wij de wetgever in overweging duidelijkheid te verschaffen over de betekenis van deze termen in dit Voorstel, bijvoorbeeld waar de termen onderscheiden moeten worden, dan wel van gelijke betekenis zijn.
13. In het vervolg van deze reactie delen wij graag onze gedachten over de volgende onderwerpen (i) BVm (af) worden, (ii) winst- en andere uitkeringen en (iii) verslaglegging. Deze onderwerpen zijn niet gekoppeld aan de specifieke indeling van het Voorstel nu wij in deze reactie graag ingaan op deze voornoemde onderwerpen die geraakt worden door verschillende onderdelen van het Voorstel. Deze reactie beoogt alleen een visie te delen op deze onderwerpen.

C. BVm (af) worden

14. Het Voorstel versterkt de positie van het bestuur door de prikkels voor aandeelhouders om louter financieel rendement na te streven te verminderen. Het Voorstel constateert terecht dat aandeelhouders van een BVm weten dat winst maken ondergeschikt is aan maatschappelijke doel. Het aandeelhoudersbelang in een BVm bestaat uit financiële belangen en het leveren van een bijdrage aan de maatschappij.
15. Het lijkt ons lastig voorstelbaar om succesvol impact first te (gaan) ondernemen zonder commitment van de algemene vergadering van aandeelhouders. Wij stellen daarom voor om aandeelhouders actief te betrekken bij het besluit een BVm te worden of niet langer een BVm

te zullen zijn. Dat zou kunnen door aan het besluit om een BvM op te richten of de statuten te wijzigen om een BvM te worden, ook een verklaring toe te voegen om een BvM te worden. Volgend op een dergelijke verklaring mag van aandeelhouders naar onze mening worden verwacht dat zij bij het uitoefenen van hun aandeelhoudersrechten het realiseren van het maatschappelijke doel van de BvM vooropstellen. Daarmee wordt voor aandeelhouders onder andere nadere invulling gegeven aan de redelijkheid- en billijkheid norm uit art 2:8 BW.

16. Ook bij beëindiging van de BvM status lijkt het ons wenselijk om de aandeelhouders een actieve stem te geven. Dat kan op dezelfde manier als bij het aannemen van de BvM status, ook voor beëindiging zal een (besluit tot) statutenwijziging nodig zijn. Het niet langer zijn van een BvM verandert de aard en het karakter van de onderneming. Aandeelhouders kunnen zijn ingestapt met de wens om met hun aandeelhouderschap het bereiken van een bepaald maatschappelijk doel mogelijk te maken. Dat zal zeker het geval zijn bij impact investeerders en ideële organisaties, ook valt te denken aan bepaalde overheidsfondsen of institutionele beleggers.
17. Gedurende de periode dat zij BvM was heeft de onderneming zich in het handelsverkeer herkenbaar gedragen als een onderneming die een maatschappelijk doel vooropstelt. Daarmee heeft zij richting de buitenwereld een verwachting gewekt structureel een bepaald maatschappelijk doel te zullen realiseren en daarbij mogelijk direct of indirect voordelen genoten ten behoeve van realisatie van dat maatschappelijke doel.
18. Het Voorstel voorziet in een verzetprocedure vergelijkbaar met verzet bij fusie- of splitsing van een gewone BV. In de praktijk blijkt de effectiviteit van een dergelijke verzet regeling beperkt. Bij een BvM zal bovendien vaak sprake zijn van gefragmenteerde of relatief onmondige stakeholders waarvan maar de vraag is of zij de financiële middelen hebben en in staat zijn zich actief te organiseren om in verzet te komen bij de rechter. Het verzet recht lijkt ons daarom niet het aangewezen middel om lichtvaardig afwerpen van de BvM status te kunnen voorkomen.
19. Belangrijker lijkt ons te waarborgen dat het voor het maatschappelijke doel bestemde vermogen ook na verlies van de BvM status ten dienste van het (of een ander) maatschappelijk doel blijft staan. Wij zouden ons kunnen voorstellen dat een onafhankelijke externe partij toetst of het bestuur daar op een adequate wijze in heeft voorzien alvorens de BvM status kan worden opgeheven, of andere veranderingen plaatsvinden waarbij de BvM status verloren raakt of de BvM wordt opgeheven. Waaronder splitsing, fusie, ontbinding of overname via een activa/passiva transactie als de verkrijgende rechtspersoon geen BvM is. Gedacht kan worden aan een soortgelijke mechanisme als geldt bij omzetting van een stichting (art. 2:18 lid 6 BW). In het Voorstel wordt al genoemd dat de statuten moeten bepalen dat bij ontbinding het overschot na vereffening ten goede komt aan een andere BvM of andere rechtspersoon die een ideëel of sociaal doel nastreeft.
20. Als een BvM zich in ernstige mate niet houdt aan de vereisten die gelden voor een BvM, dan voorziet het Voorstel in een mogelijkheid om op verzoek van een belanghebbende of het OM de rechter te verzoeken de ontbinding van de onderneming uit te spreken. Zoals terecht benoemd is dat een aangrijpend middel, denkbaar té ingrijpend voor een belanghebbende om te hanteren. Wij zien meer in een regeling waarbij een belanghebbende de rechter kan verzoeken om de BvM status te ontnemen (zonder beëindiging van de rechtspersoon zelf). Daaraan zou een gebod kunnen worden gekoppeld om het voor het maatschappelijke doel bestemde vermogen ter beschikking te stellen aan een andere BvM of andere rechtspersoon met een ideëel of sociaal doel.

D. Winst- en andere uitkeringen

21. Wij juichen toe dat de AvA en het bestuur bij winstbestemming en uitkeringen het maatschappelijk doel van de BVm voorop moeten stellen. De primaire verantwoordelijkheid voor het besluiten tot een uitkering ligt in het Voorstel naar wij begrijpen nog bij de aandeelhouders van de BVm. Zij dienen dan ook primair te kunnen worden aangesproken op het nemen van besluiten tot uitkering (en andere handelingen) waarmee het maatschappelijke doel in gevaar komt - reden waarom wij duidelijk vastleggen van vooropstelling van het maatschappelijke doel in de wet en MvT van harte aanmoedigen. Daarmee kunnen handelingen van de betrokkenen doorlopend via transparantie en dialoog met stakeholders in algemene vergaderingen van aandeelhouders, jaarlijkse verslaglegging en in het maatschappelijke winst- en reservebeleid worden gevolgd.
22. De voorgestelde tweeledige toets bij een uitkering door het bestuur lijkt praktisch omdat de eerste toets een algemeen uitgangspunt weergeeft en de tweede toets ("met gerede twijfel") het bestuur ruimte geeft om te bepalen of zij goedkeuring kan geven voor een uitkering. Wij verwachten dat deze afweging van het bestuur in sommige gevallen niet eenvoudig zal zijn omdat verschillende belangen meespelen. Wij zouden dan ook toejuichen als de wetgever deze dilemma's (h)erkent en denken dat het bestuur geholpen zou zijn als de tweede toets wordt beperkt tot "met gerede twijfel" en niet "met meer dan gerede twijfel". Dit om het bestuur de benodigde steun in de rug te geven om een afweging te maken in lijn met het winst- en reservebeleid die daadwerkelijk recht doet aan de maatschappelijke doelstelling(en) van de onderneming. De exacte invulling zal afhankelijk zijn van onder andere de strategie, de levensfase en de financiële positie van de onderneming.
23. De overweging in het Voorstel dat de bepaling van de hoogte van de uitkering ook afhankelijk is van de "opstelling van aandeelhouders" lijkt te suggereren dat als de aandeelhouders zich maar luid genoeg uitspreken, puur financiële belangen alsnog de overhand kunnen krijgen waardoor meer winst wordt uitgekeerd dan goed zou zijn voor de realisatie van het maatschappelijke doel. Juist (ook) de aandeelhouders kiezen er bij het aannemen van de BVm status voor om het maatschappelijk belang voorop te stellen. De formulering in het Voorstel dat het aandeelhoudersbelang in de BVm wordt gevormd door maatschappelijk belang én financieel belang zou het primaire uitgangspunt kunnen zijn. Bij een lager uitkeringspercentage zou het aandeelhoudersbelang dan minder gauw tekort worden gedaan omdat dit anders wordt ingevuld. Wij ondersteunen de toelichting in het Voorstel dat een bestemming ten behoeve van het maatschappelijke doel van 50% van de over een boekjaar gemaakte winst vooral geschikt is als een referentiepunt en dat hoe hoog het percentage moet zijn voor een BVm van verschillende omstandigheden afhangt. De ruimte tot afweging voor het bestuur laat flexibiliteit voor bijvoorbeeld het implementeren van verdergaande steward ownership constructies waarin beoogd is om (gemaximeerde en redelijke) aflossing van aandeelhouders uit de winst van de onderneming te kunnen laten plaatsvinden om de onderneming van zichzelf te laten (en niet aan de hoogste bidder te verkopen). Dit met als belangrijkste doel om mission drift op de langere termijn te voorkomen en daarmee de maatschappelijke waarde gedurende de hele levensfase van de onderneming te waarborgen.
24. In licht van de bovenstaande punten zien wij een belangrijke rol voor het winst- en reservebeleid dat wordt opgesteld door het bestuur en wordt vastgesteld door de aandeelhouders. Wij veronderstellen dat dit beleid de uitgangspunten beschrijft over de lange termijn visie op wat er met de winst of het kapitaal binnen de BVm gebeurt. Wij zouden begrijpen dat dit beleid ten minste het maatschappelijk doel en het financieel belang van aandeelhouders omschrijft, de belangen van de verschillende BVm specifieke stakeholders en een bestendige gedragslijn voor uitkeringen onderschrijft. Dit document geeft het bestuur een handvat om uitkeringen aan te toetsen en kan alle stakeholders op lange termijn duidelijkheid

bieden over welke belangen het bestuur heeft geïdentificeerd en welke afwegingen zij heeft gemaakt bij de identificatie van (primaire en secundaire) stakeholders. Wij zouden een beschrijving van de geïdentificeerde stakeholders en de afwegingen daarbij in een beleid dan ook niet optioneel maken, wat de toelichting bij het Voorstel lijkt te suggereren. De beschrijving van de primaire en secundaire stakeholders van de BVM, welke belangen en invloed zij elk hebben, en in hoeverre die belangen en invloed van betekenis zijn voor het doel van de BVM en de daaraan toebehorende maatschappelijke onderneming lijkt juist zeer BVM eigen. Daarnaast kan een consistent en volledig omschreven beleid het jaarlijkse rapportage proces ondersteunen omdat het een brede basis biedt waar jaarlijks over wordt gerapporteerd. Mocht de wetgever menen dat het winst- en reservebeleid niet de geijkte plek is voor de identificatie van de stakeholders van de BVM stellen wij voor dit in een apart - in het Voorstel genoemd - stakeholdersbeleid op te nemen.

25. Het winst- en reservebeleid kan jaarlijks in de AvA (of door een ander in de statuten daarvoor aangemerkt orgaan) worden herbeoordeeld en geactualiseerd, waarmee het doorlopend bestendig kan blijven voor actuele maatschappelijke ontwikkelingen. De mogelijkheid tot het opnemen van nadere regels voor het beleid bij Amvb sluit hierbij aan.
26. Een laatste gedachte over winstbestemming en kapitaalvermindering: in het Voorstel is opgenomen dat inkoop door de vennootschap van aandelen of certificaten tegen terugbetaling zonder meer is toegestaan conform de regels voor de "gewone" B.V. Wij kunnen dit niet goed rijmen met de wens om een toets te introduceren voor een winstuitkering. Wij menen dat bovengenoemde normen niet alleen zouden moeten gelden voor winstuitkeringen, maar voor alle vormen waarbij kapitaal de BVM verlaat, zoals inkoop met terugbetaling om omzeiling van de specifieke BVM regels voor winstuitkeringen te voorkomen.

E. Verslaglegging maatschappelijke resultaten

27. Wij ondersteunen het voorstel om verdere verslaglegging op het gebied van maatschappelijke resultaten uit te breiden door publicatie van een maatschappelijk jaarverslag, dan wel een specifieke maatschappelijke paragraaf in het bestuursverslag.
28. Wij merken op dat vanuit de Europese Unie bij diverse wetgevingsinitiatieven transparantie wordt vereist van aandeelhouders (waaronder institutionele beleggers en beheerders van beleggingsinstellingen) op het gebied van sociale en ecologische karakteristieken en duurzaamheidsdoelstellingen. Een van de doelstellingen van deze Europese wetgeving is het standaardiseren van informatie ten einde resultaten op het gebied van duurzaamheidsdoelstellingen van aandeelhouders meetbaar en vergelijkbaar te maken. Wij nodigen de wetgever uit om, waar mogelijk, zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij de gehanteerde verslagleggingseisen die gelden binnen de kaders van de EU. Dit moet voorkomen dat de BVM dubbele lasten krijgt op het gebied van verslaglegging. Ook moet voorkomen worden dat de introductie van de BVM, als neveneffect, juist zorgt voor nog verdere 'versnippering' van verslaglegging met betrekking tot sociale en/of duurzaamheid karakteristieken.
29. Ook de eis om specifiek te rapporteren over hoe de activiteiten van de BVM in het afgelopen boekjaar hebben bijgedragen aan haar maatschappelijk doel is zeer welkom. Rapportage is niet alleen belangrijk om de aandeelhouders te informeren over hoe de activiteiten waren afgestemd op het maatschappelijke doel van de onderneming, maar ook om de belanghebbenden van dergelijke informatie te voorzien. We erkennen dat de kwaliteit van de rapportage belangrijk is om voldoende transparantie te bieden en dat er momenteel veel verschillende standaarden zijn voor rapportage over niet-financiële informatie. Daarom

nodigen we de wetgever uit om aan te geven welke standaard(en) BVm proof worden geacht of zelfs te kiezen voor een standaard (eventueel via AmvB). Dit om de consistentie en kwaliteit van de bijbehorende rapportage te verbeteren en "social washing" te vermijden.

30. Zoals hiervoor reeds opgemerkt erkennen wij dat het nastreven van een beoogd doel van maatschappelijk belang tot dilemma's kan leiden. In de praktijk is het denkbaar dat het nastreven van een bepaald doel van maatschappelijk belang door een BVm een negatief 'neveneffect' heeft op een ander, in het Voorstel omschreven, maatschappelijk belang dat de BVm zelf niet nastreeft. Wij stellen daarom voor dat de wetgever van het bestuur van een BVm verlangt dat het maatregelen neemt om zich van deze potentiële dilemma's te vergewissen tussen het nagestreefde doel van maatschappelijke belang en de overige maatschappelijke belangen. Zo kan het bestuur, in het nastreven van het beoogde doel van maatschappelijk belang van de BVm, voorkomen dat ernstig afbreuk wordt gedaan aan overige maatschappelijke belangen die het Voorstel definieert, maar de BV met haar doel niet nastreeft. Zoals wij eerder hebben aangegeven ligt het primaat voor het besturen van de BVm bij het bestuur, naar onze mening is het daarom aan het bestuur zelf om de feitelijke maatregelen vorm te geven en te implementeren in de BVm (bijvoorbeeld door het implementeren van procedures, vaststellen van beleid of betrekken van stakeholders). Het bestuur kan hier jaarlijks verantwoording over afleggen in het maatschappelijk jaarverslag dan wel de daarvoor bestemde plek in het bestuursverslag.

F. Conclusie

31. We concluderen dat het Voorstel een welkome basis biedt voor de (h)erkenning van een impact first bedrijf en de ruimte laat haar inrichting verder af te stemmen op de specifieke behoeften van het bedrijf op dat moment. We erkennen dat onder het Voorstel aandeelhouders nog steeds een aanzienlijke invloed hebben op de samenstelling van het bestuur, de kapitaalstructuur en eventuele wijzigingen in de statuten. We zien dit Voorstel vooral als steun in de rug voor bedrijven die hun impact first doel expliciet naar voren willen laten komen. De verantwoording daarover en de controle op het voorkomen van social washing is in het Voorstel naar ons idee beperkt. Wij geven de wetgever mee om een toets in te bouwen op (voortdurende) maatschappelijke bestemming van het vermogen in alle gevallen waarin de BVm status komt te vervallen.
32. Tot slot, nodigen wij de wetgever uit om ook te overwegen de coöperatie toe te staan een m-label te verkrijgen. Het Voorstel noemt als knelpunt dat het doel van deze rechtsvorm voornamelijk gelegen zal moeten zijn in het krachtens overeenkomsten voorzien in de stoffelijke behoeften van haar leden. Het Voorstel benoemt dat dit nauwelijks verenigbaar zou zijn met de voorwaarde dat het maatschappelijk doel voorop gesteld moet worden bij het bestemmen van de winst, tenzij te verdedigen zou zijn dat de leden van de coöperatie zelf het maatschappelijke doel zijn. Wij signaleren in de praktijk een grote verscheidenheid aan coöperaties waarbij de behoefte van de leden niet louter in strikt economische zin wordt voorzien maar (ook) in een bredere maatschappelijke stoffelijke behoefte wordt voorzien; bijvoorbeeld bij een gebiedscoöperatie. Een wettelijke regeling zou juist ook voor dergelijke coöperaties van grote toegevoegde waarde kunnen zijn en goed bij het doel van het Voorstel aansluiten. Daarnaast biedt een dergelijke opname ook de mogelijkheid tot erkenning van de flexibele toepassing van de coöperatie als rechtsvorm.

G. Afsluiting

33. Bovenstaande reactie is geschreven onder samenwerking binnen LISI:

Jurjen Groot
Janiek Meppelink
Joni Dori
Maurits Bos

jurjen@lisi-law.eu
janiek@lisi-law.eu
joni@lisi-law.eu
maurits@lisi-law.eu

Wij zijn graag bereid tot nadere toelichting of verder meedenken.